

Argentinske vesti

Jugoslovanski koncert na poslanstvu

Prejšnji ponedeljek sta g. minister dr. Izidor Cankar in gospa priredila na poslanstvu večerjo, kateri je sledil koncert naše in klasične muzike. Skladbe je izvajal jugoslovanski virtuoz violinist Ljerkó Špiler, katerega je spremljal na klavirju prof. Amicarelli. Koncert je poslušala izbrana družba: holandski, kubanski in litvanski minister z gospem, grški in poljski minister, soproga češkoslovaškega ministra, odpravnik poslov britanski z gospo, švicarski in bolgarski, argentinski minister v Asunciónu, podtajnik argentinskega ministerstva za zunanje zadeve, svetnik romunskega poslanstva, prvi tajnik italijanskega poslanstva in večje število argentinskih odličnikov. Gostje so bili polni hvale za našo muziko in g. Špiler je žel mnogo odobravanja.

Ob tej priliki naj omenimo, da bo g. Špiler sodeloval v jugoslovanski radio-uri dne 26. t. m. s tremi našimi skladbami, na kar se posebe opozarjamo vse poslušalce naših transmisij.

Nov moratorij za hipoteke

Računajo, da je osemdeset od sto vseh nepremičnin v Argentini obteženih s hipotekami. Če pomislimo, da so nepremičnine glavni viri denarja, ki jih del bogastva dežele, si pač lahko predstavljamo, kaj pomeni taka zadolžitev. Najveji del hipotek je nastal po svetovni vojni, ko je radi visokih cen zemeljskih proizvodov poskočila vrednost zemlje. Kakor v drugih deželah, tako so se tudi v Argentini lastniki zemlje močno zadlužili in zašli pozneje v zelo težek položaj, ko so cene žit in drugih poljskih produktov zelo občutno padle. Dolžniki niso mogli izvrševati svojih obveznosti in tedaj je posegla vmes država. Z zakonom o moratoriju za hipoteke je za tri leta odgodila sodniško izterjevanje dolgov, z jamčenih z nepremičninami. Ker se v tistih treh letih položaj ni mnogo spremenil, je bil moratorij podaljšan in zakon, s katerim so se dolžniki spet rešili iz stisk, bi moral zapasti v oktobru t. l. Ker se ta rok bliža in ker se dolžnikom ne mudi, so z raznih strani pritiskali na vlado, naj bi moratorij spet podaljšala oziroma naj bi predlagala njegovo podaljšanje parlamentu. Tako novo podaljšanje zasente dolžnikov bi pa seveda niče ne vpoštevajo interesov upnikov ki že mnogo let čakajo na svoj denar.

Vlada je našla srednjo pot. Predložila je kongresu osnutek zakona, ki naj bi to za argentinsko gospodarstvo velevažno vprašanje na najbolj zadovoljiv način rešil. Naj bi se ne samo podaljšal moratorij ter se s tem samo zavlačevala končna rešitev zadeve, marveč naj bi se vprašanje res rešilo — če ne takoj, vsaj postopoma.

Načrt vlade predvideva amortizacijo hipotekarnih dolgov, in sicer na dva načina; dolžniki bodo mogli izbirati, da ali poravnajo dolg v petih letih in sicer po znižani obrestni meri od 6 od sto, ali pa izberejo daljši rok ter bodo v takem slučaju nosili večja bremena.

Kakor smo že rekli, je bil zakon predložen kongresu, ki bo najbrž kmalu začel razpravljati o njem.

"Día de la bandera"

Parlament je odobril zakon, s katerim se 20. junija proglašajo za državni praznik, namenjen proslavljanju argentinske državne zastave. Po vsej deželi se bodo na ta dan vršile razne slovesnosti in za Buenos Aires je predviden naslednji program: Ob 10. uri zjutraj bodo iz mestne hiše odpeljali zavito državno zastavo pred spomenik generala Belgrana, kjer bo slavnostna maša na prostem. Od tam bo krenila povorka na trg Republike, kjer bo popoldne govoril predsednik države, dr. Roberto M. Ortiz, nakar se bo na slovesen način izvršilo razvitje državnega praporja.

POSLANSKA ZBORNICA

V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o zadnjih volitvah, ki jim opozicija v mnogih slučajih odreka veljavnost zaradi nerednosti, s katerimi so se izvršile, kakor so svojčas vsi listi obširno poročali. Razprava ima le toliko smisla, v kolikor predstavlja boj opozicijskih strank za zagotovitev volilne svobode in volilnega poštenja, kajti do razveljavljanja volitev prav gotovo ne bo prišla sigurno večina, ki je že pokazala, da bo volitve v celoti odobrila.

POSLANIK DR. IZIDOR CANKAR ODPOTOVAL V MONTEVIDEO

Gospod poslanik dr. Izidor Cankar odpotuje v petek zjutraj za letalom v Montevideo, kjer bo pri predaji oblasti novemu predsedniku republike zastopal jugoslovansko vlado.

Konferenca za chacoovski mir

Seje konference za chacoovski mir se še zmerom nadaljujejo pod predsedništvom argentinskega zunanjega ministra dr. Cantilla, a nič ne kaže, da bi mogla pogajanja obroditi kakšen zadovoljiv zaključek. Bolivija je sprejela predlog posredovalne komisije, da si se proti predlogu že oglašajo nekateri bolivijski krogi, Paraguay pa noče o njem nič slišati. Ker so pogajanja zašla s tem na mirno točko, je konferenca skušala najti izhod iz položaja s tem, da je paraguayskega zastopnika pozvala, naj njegova vlada predloži svoji protipredlog. V Asunciónu sedaj proučujemo predlog res sporočili, kako bi se čujejo to zadevo in bodo najbrž v pešnjihovem mnenju morala rešiti chacoovska pravda.

Položaj ni nič kaj dober in mnogi menijo, da ne bo mogoče preprečiti zopetnega krvavega spopada med Bolivijo in Paraguayem. Veliko pozornost je vzbudil govor, ki ga je v sredo imel v radiu bolivijski podpolkovnik José Capriles, vpliven član bolivijskega generalnega štaba. Nastopil je proti vladi, ki je sprejela predlog buenosaireske konference, ter je dejal, da pomeni taka politika "samomorilni pacifizem". Izjavil je, da v Ameriki ne bo miru, dokler ne dobi Bolivija pristanišče ob reki Paraguay. Narod se mora pripraviti na nove boje, "na novo chacoovsko vojno, oziroma na obnoveitev sovražnosti, ki so bile samo prekinjene s premirjem; ta nova vojna bo strahotna in Bolivija bo vanjo zastavila vse svoje sile".

PROTIUSTAVNA NAREDBA

Buenosaireska policija je svojčas izdala naredbu, ki je vsebovala razne omejitve glede prisostvovanja otrok pri kinematografskih in gledaliških predstavah. Storiła je to z namenom, da obvari mladino pred škodljivimi vplivi. Namen je bil dober in smo ga tudi mi v našem listu pohvalili. Sedaj pa je sodišče naredbu razveljavilo. Zakaj? Ker je protiustavna. Policija nima pravice, da na tak način omejuje osebno svobodo in da določa kazni za prestopke. Potreben je zakon, ki ga mora parlament odobriti.

POSEBNO POLJSKO ODPOSLANSTVO PRIDE V BUENOS AIRES

S parnikom "Kosciuszko" se pripelje 18. t. m. v Buenos Aires posebno odposlanstvo poljske republike, katerega namen je študirati gospodarstvo Argentine ter skleniti z njo trgovinsko pogodbo. Delegaciji predseduje dr. Fran Dolezal, bivši podtajnik ministrstva za trgovino in industrijo. Argentinska vlada bo te dni imenovala svoje zastopnike, ki se bodo pogajali z Poljaki.

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRE, a.

Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučih, obistih, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami.

Cena od 1 \$ dale dnevno.

Dajemo nasvete pisnim putem, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

Suipacha 28

PRVA VELIKA KAMPANJA

„SLOVENSKI LIST“

BRVA NAGRADA VOZNI LISTEK ZA EVROPO IN NAZAJ

Vsak star naročnik, ki pridobi novega naročnika, dobi za vsakega po eno srečko in vsak nov naročnik dobi tudi eno srečko, ko plača naročnino za celo leto.

Nudi se lepa prilika, da bo eden izmed naročnikov, kogar bo zadela sreča, obiskal brezplačno svoje kraje.

Kadar govoriš s prijateljem ali prijateljico, ali jim pišeš, razloži jim, kakšna sreča jih lahko doleti, če se naročijo na

„SLOVENSKI LIST“

Naročniki in naročnice! Če le vsak enega naročnika pridobite, pa je zadeva rešena.

Če dobiš več naročnikov, dobiš več srečk in s tem večjo možnost, da zadeneš glavni dobitek.

NA DELO, VSI, ZA VEČJI „SLOVENSKI LIST“

Uprava

ZASTOPNIKI ARGENTINE NA SLAVNOSTIH V MONTEVIDEO

To nedeljo bo v sosedni urugvayski republiki prevzel državno oblast novi predsednik general Alfredo Baldomir. Pri slavnostih bo zastopala Argentino posebna delegacija, kateri bo načeloval bivši vojni minister general Pertiné.

PRAZNIK ČASNIKARJEV

Dne 7. t. m. so argentinski novinarji imeli svoj praznik, takozvani "Día del periodista", ki ga bodo odselej — v skladu z zadevnim sklepom vsedržavnega novinarskega kongresa, ki se je pred nedavnim vršil v Córdoba — proslavljali vsako leto. Izbrali so 7. junija, ker je na ta dan začel izhajati list "Gazeta de Buenos Aires", prvi argentinski list, ki je bil "na svetlo dan" po majniški revoluciji l. 1810.

"25 DE MAYO" V MONTEVIDEO

Posebno argentinsko odposlanstvo, ki bo zastopalo republiko pri montevideanskih svečanostih povodom prevzema državne oblasti po novem državnem predsedniku generalu Baldomiru, se odpelje jutri v petek, na križarki "25 de Mayo" v Montevideo.

KOZAVOST V PROVINCIJI JUJUY SE ŠIRI

Kozavost, ki je začela razsajati v provinci Jujuy, se vedno bolj širi. V okraju Humahuaca, in sicer v naselbini Quebrada, je obolelo 170 oseb in 42 jih je kozavost že pobrala. Vlada je izdala nove oštrje ukrepe, s katerimi hoče preprečiti nadaljnje širjenje te hude bolezni. Akcijo proti kozavosti vodi dr. Justiniano Torres.

TANKI PO BUENOSAIRESKIH ULICAH

Dne 9. julija, na obletnico proglašitve neodvisnosti argentinskega naroda, bodo Buenosairesčani doživeli nekaj novega. Po avenidi Alvear, kjer bo vojaška parada, bo defilirala tudi oddelka 12 vojnih tankov, ki jih je Argentina kupila od angleške tvornice vojnega materiala Vickers. Defilirali bodo tudi številni oklopni avtomobili.

ZA 40-URNI TEDEN

Socialistični poslanci so v sredo predložili zbornici osnutek načrta, s katerim naj bi se uvedel 40-urni delovni teden. Predlog je bil takoj izročen pristojni zbornični komisiji, da ga prouči in potem poroča zbornici.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I nadstr.
U. T. 23, Buen Orden 3389
Buenos Aires

KMETIJSKE SOLE V PROVINCIJI BUENOS AIRES

Vlada pokrajine Buenos Aires je sklenila ustanoviti povodom prošnje Sarriamanta, ki se bo vršila meseca septembra, 150 kmetijskih šol. Obenem namerava otvoriti tudi še dvajset novih jedilnic za šolarje.

ŠTORKLJA

Njegova Franca Milharčiča in njegova žena Antonija, naša rojaka iz Jujuya pri Postojni, je štorklja obdarila z zdravo deklico ter so ji pri kstu dali ime Olga - Zofija.

Štorknemu očetu in materi čestitamo.

CERKVENI VESTNIK

19. junija maša na Paternalu za rajnega Valentina Vuga. Molitve na Paternalu.

26. Maša in molitve na Avellanedi.

Na Paternalu bo zapel zbor poslušniško pesem.

24. junija je kresni dan. God Janeza Krstnika, moža, ki nam daje nauk in zgled, kako človek najde pot do notranjega miru in zadovoljnosti in veselja s tem, da čim bolj omeji svoje potrebe. Pač prav v nasprotju z modernim življenjem, ko se smatra kot cilj življenja imeti vsega, kar telo poželi. Niso najbolj veseli in kofistni ljudje med tistimi, ki vsega imajo kar žele, marveč oni, ki s strogostjo do sebe svoje telesne želje manjšajo in skušajo drugim veseljše delati in se za druge žrtvovati in ne zahtevajo od drugih, da oni njih služijo! Brez cukrčkov, brez slaščic, brez slepega tekanja za tem, kar je moderno, človek lahko prav zadovoljno živi, in tega nas Janez Krstnik uči; mož ki bi moral danes nastopiti spet med svetom s svojo nelzprosno pridigo, ki je brezobzirno padala na bogate in neznatne in svojim zgledom proti moderni mehkuznosti.

Isti dan je tudi praznik Sreča Jezusovega.

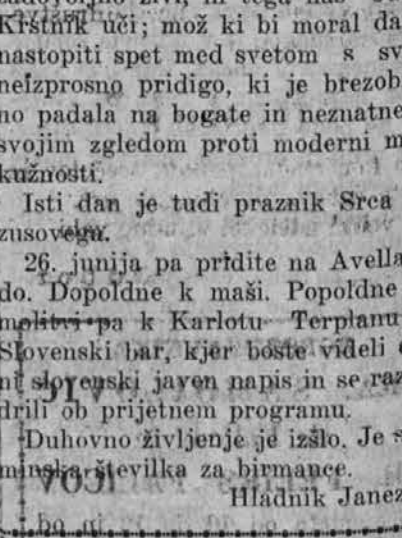
26. junija pa pridite na Avellanedo. Popoldne k maši. Popoldne po molitvi pa k Karlotu Terplanu v Slovenski bar, kjer boste videli edini slovenski javen napis in se razvedrili ob prijetnem programu.

Duhovno življenje je izšlo. Je spominška številka za birmance.

Hladnik Janez.

Frančišek Hušpaup

DIPLOMIRANI LEKARNAR IN KEMICAR

Izvršuje vsakovrstne kemične analize po zelo nizkih cenah, svojim stariim klientom pa popolnoma brezplačno. Odjemalcem iz notranosti dežele pošilja analize potom pošte. Prepračajte se o svojem zdravju, analizirajte si kri in orino!

FACUNDO QUIROGA 1441 DOCK SUD

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

Venerreas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914). KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciacarelliju. ŽIVONE BOLEZNI: Nevraastenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZIZEM: kila, nadna, gata. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ZELODEČ: upadel, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi, brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30. PLACEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesod 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12 sočno placevanje.

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

Naznanjam da sem otvoril vsem znano **GOSTILNO**

"Cruta de Postumia"

kjer boste v vseh ozirih dobro postreženi z dobro domačo hrano in dobri vinom.

Cene zmerne.

Priporoča se cenj. rojakom.

IVAN GASPARISIO
Av. Alcorata 2363 Bs. Aires

RESTAURANT RECERO

"EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vratom, pripravi za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik **PETER BASSANESE**

JUAN B. ALBERDI y Gral. PAZ — Buenos Aires

Vesti iz organizacij

Občni zbor šole na Sobotna prireditelj Paternalu Tabora in Sokola Dock Sud - Boca

V nedeljo se je vršil občni zbor paternalne šole, ki pa ni bil zaključen in se bo nadaljeval v soboto dne 18. junija ob 5. uri pop.

Ker vemo, da se vsi starši zavedajo važnosti šole in vzgoje vaših otrok, ste vsi prav vljudno vabljeni na ta občni zbor, da izročite vodno šole onim, ki imajo največ zaupanja med vami.

Odbor

Iz Jugoslovanskega Patronata

V maju je posetilo Patronat 112 oseb: 55 oseb je vprašalo za delo, drugi pa razna priporočila in pomoč. Delo je bilo ponudjeno 77 osebam: 28 ženskam in ostala mesta moškim in zakoncem. Zaposlilo se je 24 oseb. Kdor išče dela, naj se prijavi na Jug. Patronat ali pa na naše uredništvo.

Jugosl. Iseljenička Zaštita Patronato Yugoelavo Bolívar 314, II p.

Nova pridobitev jugoslovanskega radia

Preteklo nedeljo se je v jugoslovanski radio-uri predstavil poslušalcem nov pevski zbor "Hvaškega pevskega društva Sklad", ki je bil do slej, vsaj našim čitateljem, tudi po imenu popolnoma nepoznan. Zapel je troje pesmi kot improvizacijo ter bo v nedeljo nastopil spet z novim programom.

G.P.D.S. v Villi Devoto

vse rojakinje in rojake na prireditelj, ki se bo vršila v nedeljo dne 26. junija ob 4 uri pop. v društvenih prostorih v ul. Simbrón 5148.

S p o r e d :

- Otvoritev: Godba.
- V. Vodopivec: "Na nebu zvezde se vajo", meš. zbor.
- Hubad: "Zvedel sem nekaj novega", moš. zbor.
- Deklaameija: "Baron cigan", šolarka iz Devota.
- Deklamacija: "Anka", izvaja Pičulinova punčka.
- Deklamacija: "Bodi domu vedno zvest", Rudi Čebtron.
- Igra enodejanka (izvaja društveni naraščaj):

"Dedek"

Po končanem sporedu srečolov in prosta zabava do običajne ure. K veliki udeležbi vljudno vabi

O d b o r

ZOBOZDRAVNIKA
DRA. SAMOILVIĆ
 de Falicov in
DR. FELIKS FALICOV
 Sprejemata od 10 do 12 in od 15-20 ure.
DONATO ALVAREZ 2181
 U. T. 59 - 1723

ZALOGA DOBREGA VINA
Franc Kurinčić
 Kadar imaš ohcet; krst; obisk in sploh kadar rabiš vino; obišči ali pokličti na telefon Kurinčića, ki ti bo nemudoma ugodil in na dom postregel s prav dobrim vinom, saj ga imam v zalogi 25 vrst.
 — Ne pozabi GARAY 3910 —
 telefon 61-5384
BUENOS AIRES

hvalo sta želi pritlikavi plesalčki Irena Vidmarjeva in Norma Kamnarjeva, ki bosta gotovo še daleč priplesali, če sta že sedaj tako pridni in nadarjeni. Prva je morala svoj "komični ples" celo ponoviti na burno željo občinstva.

Tudi Vodopivčeva spevoigra "Srce in denar", prevedena na kastejski jezik, je bila zaradi svojih lepih melodij in posrečenih baletnih točk odobravana.

Prireditelj je počastil s svojo navzočnostjo tudi g. poslanik dr. Izidor Cankar in videli smo na njej zastopnike skoro vseh buenosaireskih jugoslovanskih društev.

Po sporedu se je razvila živahna prosta zabava, ki je trajala do jutranjih ur.

Stanovanjske razmere rudarskega otroka

Trbovlje pomenijo tako v ožji kot širši domovini poseben svet, čisto svojevrsten košček zemlje, ki predstavlja v izrazito agrarni pokrajini največji otok čisto industrializiranega prebivalstva.

Na približno 300 ha sveta se gnete, po uradnih podatkih iz l. 1931. okoli 13.000 ljudi. Devet desetih vseh tega prebivalstva je posredno in neposredno odvisno od premogovne produkcije.

Kraj obdajajo na vseh štirih straneh visoki hribi s Kumom, Mrzlico in Sv. Planino na čelu, tako da je trboveljska dolina podobna globeli, ki se od trga, to je od upravnega središča, razširi v Loke, pri Retju se pa spet zoži, tako da je naravna zveza s savsko sotesko silno ozka. Vetrovi le malo vplivajo na ozračje v dolini. Takoj pri postaji je cementarna, ki s svojim dimom in prahom kuži vso okolico, kar posebno občutijo železničarske in delavske družine iz Sušnikove kolonije. Iz Save se pogosto dviga težka sivozelena megla, ki se pri cementarni in nad dnevnimi kopji nasiti cementnega in premogovega prahu in pokriva vso dolino. K sreči so bližnji hribi precej gozdnati, da vsaj deloma absorbirajo dim in smrad.

Večina naših šolskih otrok stanuje po rudarskih kolonijah. Kolonije so raztresene od Save pa do centra. Najstarejši koloniji sta Glažuta in na Polaju. Tu so še stanovanja, kjer imajo po 4 stranke skupno kuhinjo, tako da si vsaka kuha v svojem kotu. Okoli kuhinje se vrste sobe. Vsaki teh strank pripada po ena soba. Sobe so majhne in temne, ventilacija je slaba. Tudi v koloniji Za cesto je še nekaj stanovanj s takimi kuhinjami.

Mlajšega tipa je kolonija na Njivi, kjer so dvonadstropne hiše po 18 strank. Vsaka stranka ima kuhinjo z jedilno shrambo in eno sobo. Stranišča so skupna na odprtih hodnikih. Voda in drvarnice so na dvorišču. Ker so hiše zelo skupaj, je v vsakem poslopju par stanovanj, ki so tako temačna, da mora skoro vedno goreti luč.

V Žabji vasi je tip dolgih nizkih hiš. V vsaki stanuje po 8 strank. Te hiše so postavljene pravokotno na pot. Z dvorišča je vhod neposredno v kuhinjo. Stanovanje premoré sobo in kuhinjo brez pritliklin. Kuhinja je velika 3,5 m x 3,5 m, soba pa 4 m x 3,5 m. Po dve stranki imata skupno stranišče koncem hiše. Voda in drvarnice so v bližini. Vsa kolonija sestoji iz 16 hiš, 3 vodovodov in 2 krušnih peči. Stanovanja so suha, okna in vrata se dobro zapirajo, le stanovanja pri straniščih so vlažna.

V Žabji vasi in na Barbari je še poseben tip zidanih pritliklinih hiš pokritih s strešno lepenko. Stanovanja imajo kuhinjo z jedilno shrambo in eno sobo. Ta stanovanja so sicer dovolj prostorna in suha, le mraz in vročina preveč gospodarita v njih radi prelahke strehe.

Novjši in modernejši tip hiš

predstavlja Terezija in Pauerjeva kolonija. Na Tereziji so velike dvonadstropne hiše. Tudi tu stanuje v vsaki hiši po 18 strank ter ima vsaka le sobo in kuhinjo, a sta večjih izmer kot po drugih kolonijah. Ta stanovanja uživajo družine s številnimi člani. Da takih rodbin ne manjka v Trbovljah, nam dokazuje naslednja tabela:

Na ljudskih šolah so:

	I.	II.	III.
družne:	deška	dekl.	deš.
z 1 otrokom	10%	6%	13%
z 2 otrokoma	23%	20%	17%
s 3 otroki	23%	24%	20%
s 5 in več otroki	27%	27%	31%
s 4 otroki	16%	21%	16%

V Pauerjevi koloniji je 10-12 pritliklinih hiš z vrtovi. Vsaka stranka uživa kuhinjo in dve sobi. Vse je veliko in zračno. Hiše so podkletene in imajo tudi pralnice. V vsaki teh hiš prebivajo po 4 stranke. Pauerjeva kolonija predstavlja najmodernejši in zdravstvenim ter stanovanjskim zahtevam najbolj ustrezajoči tip delavske kolonije v Trbovljah.

Po hribu v Kurji vasi se vrste majhne enodružinske hišice, v katerih je kuhinja z vsemi pritliklinami in 2 sobi. Vsaka hišica ima svoj vrtič. Visok plot loči sosedo. Na zunaj tudi ta kolonija ni videti posebno prijazna, vendar pa le vsebuje vsaj najosnovnejši komfort, zlasti v primeri z Glažuto in Dobrno. To je kolonija predelavcev, paznikov in poduradnikov.

Dobrna je najbolj zapuščena in za bivanje najmanj priporočljiva kolonija v Trbovljah, ki se pa k sreči prazni radi stalnih usadov zemeljskih plasti. Dobrna predstavlja kolonijo, radi katere se je prelilo že mnogo črnih in izgovorilo nebroj besedo pa je izrekla narava sama, ko je prisilila ljudi, da so se izselili iz deloma zidanih, deloma lesenih in deloma polzidanih hiš in brlogov v lepša in bolj higienska stanovanja na Terezijo in drugod.

Na Polaju, Tereziji, na Fani, v Žabji vasi so še poslopja s stanovanji za sance. Opis teh hiš pa ne spada v ta članek.

Skoro povsod so v kuhinjah zidani štedilniki, sobe pa ogrevajo železne polnilne peči.

Vsa stanovanja so deputatna. Oni delavci, ki ne uživajo naturalnega stanovanja, prejema: poročeni pa 60 din, samski po 20 din mesečne stanarine.

Stanovanjska oprema dobro dokazuje dobo prosperitete in krize, v kateri je pač bila nabavljena. Starejše družine premorejo pohištvo iz trdega lesa, kateremu se seveda pozna dolga raba in sledovi otroških bitk. Pri družinah s številnim naraščajem so mnogi kosi pohištva zbiti iz zabojev, kakor sta ukazovala potreba in čas. Pri družinah, ki so se osnovali v krizi, je pohištvo iz mehkega lesa, najčešče pa je znešen iz vseh vetrov in raznih dob. Tudi v tem oziru so najslabše razmere na Dobrni.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

Vabi

PRIREDITEV

katero priredi v nedeljo 19. junija ob 4 uri pop. v svojih prostorih Gral. Cesar Diaz 1657, to je tri kvadre od Av. San Martin po Donato Alvarez proti Gaoni. Na sporedu je poleg pevskih točk veseligr v dveh dejanjih. Napisal Dobroslav Jurjevski.

"Ženska republika"

O S E B E :

Julija, bogata vdova: Marija Zlobec.
 Marta, njena prijateljica: Jelka Špacapan.
 Ivana: Roza Ščuka.
 Oče Tomaž, vaški starešina: Janko Koron.
 Grga, vaški redar: Stanko Lisjak.
 Rudolf, slikar: Mirko Peljhan.
 Milan Jeric, invalid: Milan Rogelja.
 Trobilo, godec: Emilij Lozej.
 Pihalo, drugi godec: Rado Ličen.
 Vaška dekleta in žene.

Kako je nastala in koliko časa je trajala "ŽENSKA REPU-BLIKA" boste videli in slišali na prireditvi. Vse cenj. rojake in rojakinje vljudno vabi k obilni udeležbi
O D B O R

Vseh rudniških stanovanjskih hiš do 9 letni otroci poizkušali to, kar so ponoči videli pri starših. Tudi onanija je med dečki znana. Kdo bi se čudil, ako opazuje mlajša sestrica: starejšo pri ljubimkovanju in si želi priti sama čimprej do sličnega izkustva, ali da mati nagovarja hčerko za prostituciji, da bo imela več od življenja kot je imela sama, ali da zasledujejo samci še negodne deklice. In kako naj dobro vpliva na družino mati, ki vsakih par tednov pobegne možu z doma in gre za natakario, otroci pa sami gospodinjo in se potepajo po kolonijah, kadar pa je mati doma, sprejema tuje moške, dočim se muči mož v jami. Obratno so spet primeri alkoholiziranih in posurovelih mož, ki bijejo doma ženo in otroke, psujejo in kolnejo. Kako vse to učinkuje na deco, o tem menda ni treba izglubljati besed.

Stanovanjske razmere povzročajo, da opravijo naši otroci mnogo manj dela za šolo doma, kot bi si mogli predstavljati, čeprav jih starši nimajo s čim trajno zaposliti. Trboveljskim šolarjem se močno pozna, da niso vajeni dela z doma. Spočiti, toda nervozni, hitro dojemajo in slede šolskemu delu, a prav tako hitro se naveličajo in hlajstajo po drugem, ne da bi prebavili prejšnje.

Precej otrok je kratkovidnih, ker se učijo doma v temnih kuhinjah, kjer mora ves dan goreti luč. Med deklicami je tudi več primerov seolose in rahitičnih okostij kot med dečki. Vzroki? Najbrž isti kot v Prevaljah: deklice pestujejo in opravljajo težja hišna dela, pri jedi pa niso tako nasilne kakor dečki (Doberše).

V šolskem letu 1936-37. je bilo na obeh šolah Trbovlje I. proti tuberkulozi pregledanih in injiciranih skupaj 339 otrok, od katerih je bilo pri dečkih pozitivnih 57 ali 38,25% primerov, pri deklicah 96 ali 50,53% primerov. Röntgenološka preiskava je dognala 18 sumljivcev, 33 otrok pa je imelo stare ozdravljene zarastline in zaupnela žarišča. Preizkušnja v tem šolskem letu še ni pokazala rezultatov. Tudi pri tuberkulozni okužitvi odnesejo boljši delež dečki, ker imajo več možnosti, da se razgibljejo na prostem.

Take so stanovanjske razmere šolskega otroka v največji črni dolini slovenske zemlje.

Pavčič Marjan.

Radi ilustracije k zgoraj navedenim podatkom omenimo sledeče: V neki baraki stanuje petčlanska družina v majhnem vlažnem prostoru. Glavni kos pohištva je črviva široka postelja, v kateri je slama pokrita s cunjami. Na tej postelji spi vseh pet ljudi. Oče, mati in najstarejši otrok leže po dolgem, mlajša dva pa pri nogah počez.

Radi pretesnih stanovanj in premajhnega števila ležišč ter odej, so starši prisiljeni postlati otrokom skupna ležišča. Sami spijo (le deloma) otroci obrtnikov, privatnih nameščencev, edinec in otroci, ki močijo posteljo. Vendar bi bila gornja navedba nepopolna in nejasna, ako se ne vprašamo, s kom spijo naši šolarji? Odgovor na to vprašanje nam more pojasniti marsikaj glede telesnega, duševnega in moralnega razvoja otrok.

Potrebno in zanimivo bi bilo doznati za starostno razliko oseb, ki spe skupaj. Znani so številni primeri, ko leže skupaj starejši bratje-pu bertetniki, ki si služijo kruh v steklarni ali pri rudniku, in šolarji. Ne izogibno zlo je, da starejši mlajše v moralnem oziru v mnogočem poučijo, o čemer imamo dovolj izkustev in primerov. Znani so primeri, ko so 8

do 9 letni otroci poizkušali to, kar so ponoči videli pri starših. Tudi onanija je med dečki znana. Kdo bi se čudil, ako opazuje mlajša sestrica: starejšo pri ljubimkovanju in si želi priti sama čimprej do sličnega izkustva, ali da mati nagovarja hčerko za prostituciji, da bo imela več od življenja kot je imela sama, ali da zasledujejo samci še negodne deklice. In kako naj dobro vpliva na družino mati, ki vsakih par tednov pobegne možu z doma in gre za natakario, otroci pa sami gospodinjo in se potepajo po kolonijah, kadar pa je mati doma, sprejema tuje moške, dočim se muči mož v jami. Obratno so spet primeri alkoholiziranih in posurovelih mož, ki bijejo doma ženo in otroke, psujejo in kolnejo. Kako vse to učinkuje na deco, o tem menda ni treba izglubljati besed.

Stanovanjske razmere povzročajo, da opravijo naši otroci mnogo manj dela za šolo doma, kot bi si mogli predstavljati, čeprav jih starši nimajo s čim trajno zaposliti. Trboveljskim šolarjem se močno pozna, da niso vajeni dela z doma. Spočiti, toda nervozni, hitro dojemajo in slede šolskemu delu, a prav tako hitro se naveličajo in hlajstajo po drugem, ne da bi prebavili prejšnje.

Precej otrok je kratkovidnih, ker se učijo doma v temnih kuhinjah, kjer mora ves dan goreti luč. Med deklicami je tudi več primerov seolose in rahitičnih okostij kot med dečki. Vzroki? Najbrž isti kot v Prevaljah: deklice pestujejo in opravljajo težja hišna dela, pri jedi pa niso tako nasilne kakor dečki (Doberše).

V šolskem letu 1936-37. je bilo na obeh šolah Trbovlje I. proti tuberkulozi pregledanih in injiciranih skupaj 339 otrok, od katerih je bilo pri dečkih pozitivnih 57 ali 38,25% primerov, pri deklicah 96 ali 50,53% primerov. Röntgenološka preiskava je dognala 18 sumljivcev, 33 otrok pa je imelo stare ozdravljene zarastline in zaupnela žarišča. Preizkušnja v tem šolskem letu še ni pokazala rezultatov. Tudi pri tuberkulozni okužitvi odnesejo boljši delež dečki, ker imajo več možnosti, da se razgibljejo na prostem.

Take so stanovanjske razmere šolskega otroka v največji črni dolini slovenske zemlje.

Pavčič Marjan.

KROJAČNICA "GORICA"
 Hočete biti dobro in elegantno oblečeni
 Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.
FRANC LEBAN
 Ul. WARNES 2191
 (Nasproti postaje Paternal.)

Poglej, če imaš poravnano naročnino!

Slovinci doma in po svetu

POSTOJNA MED BINKOŠTNIMI PRAZNIKI

Za binkošne praznike je bilo v Postojni najavljenih na tisoče in tisoče izletnikov, tako iz Italije kakor iz sosednje Jugoslavije. Lepo vreme je zares privabilo ogromno obiskovalcev in v jami sami kakor v okolici se je zares trlo tisoče veselo razposajenih izletnikov. Le obeh posebnih vlakov iz Jugoslavije ni bilo ker sta bila posebna izletniška vlaka odpovedana. Gostje, ki so prišli čez mejo peš ali na kolesih — teh so pričakovali nad 1000 — so bili le redki. Sicer pa bodo postojnske jame ostale odprte vse poletje in bo torej priložnosti dovolj, da si jih ogledajo vsi, ki jih o binkošnih niso mogli ali niso utegnili.

VOJAŠKA LETALA NA ISTRSKI OBALI

V tržaških listih beremo besedilo prepovedi, ki so jo izdale italijanske vojaške oblasti in ki pod najstrožjimi kaznimi prepovedujejo vsaki ladji, veliki in mali, vključno ribiškim ladjam in izletniškimi čolnjakom, da bi se posluževali morskoga rokava na zapadni istrski obali med rtom Barbarigo in rtom Dantolo ter Porerskimi pečinami, nekoliko od Rovinja. Na tem mestu dokončujejo pomorske oblasti važna dela strategičnega značaja. Kakšnega značaja so ta dela, javnosti ni dano vedeti.

250 TRGOVCEV IZ ITALIJE V LJUBLJANO

Tržaški dnevnik objavlja vest, da je ljubljanska zbornica za Trgovino, obrt in industrijo povabila trgovsko zbornico za Julijsko krajino, naj organizira izlet v Ljubljano ob priliki ljubljanskega velesajma. Italijani so se obisku z navdušenjem odzvali ter nabrali 250 trgovcev, vse iz Julijske krajine, ki so na binkoštno soboto odšli na izlet v Ljubljano, ki so si jo dobro ogledali, napravili nekaj izletov v okolico ter so v ponedeljek odpotovali zopet nazaj v domovino, zelo zadovoljni s svojim obiskom in z vsem, kar so videli.

OBLETNICA GORIŠKIH BITK

Vojaške in politične oblasti kakor tudi fašistična stranka so po vsej Julijski krajini in posebno pa v Gorici organizirale velike prosla 20 letnice goriških bitk. Vojaška oblast je po-

ZA PERAMUS IN POVRŠNIKE
dobite najboljšo postrežbo

Krojačnici
LEOPOLD UŠAJ

GARMENDIA 4947
Paternal — Buenos Aires

slala k proslavi te obletnice 20.000 vojakov, ki so pripadali vsem vojaškim edinicam. K proslavam je prišel sam prestolonaslednik princ Umberto, ki je iz Gorice potoval dalje proti Sv. Luciji, kjer si je ogledal novo podzemeljsko elektrarno, ter dalje na Tolmin, Čedad in Videm proti Benetkam. Slavnostim je prisostvovalo na tisoče domačinov iz Julijske krajine. Občinski odbori so prestolonasledniku prinesli lepa darila v spomin na njegov obisk v obmejni Julijski krajini.

ODREDBA RIMSKE VLADE ZA UPORABO ČIM MANJ ŽELEZA PRI NOVIH STAVBAH

Italijanski listi objavljajo uredbo osrednje vlade v Rimu, kjer oblast priporoča, da bi pri novih gradbah vporabljali čim manj železa, ampak da se uporablja, kjerkoli je to mogoče, le kamen in les. Uredba pravi nadalje, da se morajo gradbeniki posluževati kararskega marmorja in sicer morajo pri zasebnih gradbah vporabiti tega marmorja toliko, da bodo znašali stroški zanj 5% vseh gradbenih stroškov, pri javnih stavbah pa 10%. Zastopniki kamnolomske industrije pri Nabrežini so obiskali rimsko vlado, kjer so ji raztolmačili škodo, ki jo bodo ti kamnolomi trpeli zaradi te nove uredbe, ki daje toliko prednost kararskemu marmorju. Italijanski listi poročajo, k temu, da je verjetno, da bo vlada poslušala težnje Julijske krajine in predpisala enake ugodnosti tudi za tamošnje kamnolome, ki dajejo tudi zelo dober marmor in preživljajo doberšen del delavstva v gradbeni industriji.

ANTONIJA SLAVIKOVA UMRILA

Ljubljana, 18. maja. — Davi je po dolgem, muke polnem trpljenju, strta na duši in telesu, preminula v Ljubljani gospa Antonija Slavikova, soproga pred leti umrlega tržaškega odvetnika dr. Edvarda Slavika.

Kakor njen mož, se je tudi njegova pokojna gospa Antonija z vso vmeno udeleževala v vseh tržaških slovenskih društvih. Ti dve imeni sta neizbrisni v zgodovini slovenskega življa v Trstu in njegovi okolici.

Usoda je bila gospej Antoniji kruta. Tri hčerke, njen ponos in njena nada, so ji bile iztrgane od neizprosne smrti v cvetu mladosti! Vlasta, dr. Nada in končno Slavica. Še so bile gomile treh hčerk sveže, ko jim je sledil oče, iskreno ljubljeni soprogo Edi. Izgube treh hčerk zapovrstjo so jo strle, smrt soproga pa popolnoma uničila. Ubogo gospo so svoji prepeljali v Ljubljano v nadi, da se ji bo stanje izboljšalo. Zaman. Z gospo Slavikovo lega v grob najzvestejše srce prave, zavedne slovenske žene in matere, ena najzrazitejših dobredelnih in kulturnih delavk iz Julijske krajine. Plag in neomadeževan bodi njen spomin! Teško od usode preizkušenim in bridko prizadetim Slaviju, Borisu in Dušici naše globoko in iskreno sožalje!

ZOPET NA SVOBODI

Trst, maj 1938. — Roman Pahor, iz Trsta, Andrej Žerjal iz Boršta in Škerlj iz Vrhpolja, ki so bili pred Hitlerjevimi prihodom v Italijo zaprti, so bili 10. maja zvečer zopet izpuščeni.

PROSLAVA USTANOVITVE FAŠISTIČNIH BOJEVNIKOV

V Rimu in po vsej Italiji so z velikimi svečanostmi in paradami praznovali 19-letnico ustanovitve fašističnih bojnikov (fascio di combattimento). Ob tej priliki je imel Mussolini v balkona beneške palače v Rimu nagovor na zbrano množico. Med drugim je delal tudi tole: "Danes je dan slave za črne srajce in ves italijanski narod ve — in svet mora vedeti — da smo mi vedno isti, pripravljeni na mir, toda če bo potrebno se bomo bojevali, če se bomo bojevali bomo zmagovali za sedanjo in bodočo veličino Italije!"

RAZPISANA UČITELJSKA MESTA V TRŽAŠKI POKRAJINI

Tržaško šolsko skrbništvo je razpisalo natečaj za 83 učiteljskih mest na ljudskih šolah 3., 4. in 5. kategorije v raznih krajih tržaške pokrajine. V poštev pride 59 šol, predvsem šole v neposredni tržaški okolici, na Pivki ter v okolici Senožeč in Divače. Na dveh katinarskih šolah je praznih 5 mest, v Bazovici, Gradci in Trebčah po 3 mesta, na preseški šoli pa celo 9. Na Pivki je 13 šol s 14 praznimi učiteljskimi mesti.

Razpis določa tudi pogoje, ki jih morajo prosilci izpolniti, da bi se lahko namestili na teh šolah. Skrbništvo bo predvsem upoštevalo družinske in zdravstvene razmere prosilca in njegova službena leta. Prednost bodo imeli nadalje oni, ki so si pridobili kakršnekoli zasluge za fašistično stvar ali pa se udeleževali v raznih strokovnih in mladinskih organizacijah.

OBDOJEN RADI BEGA ČEZ MEJO

Zaradi bega čez mejo je bil pred reškim sodiščem, kakor poroča "Vedetta d'Italia", obsojen 49 let stari Rečan Marij Fabretti (Kovačič) na 6 mesecev zapora in 400 lir denarne kazni. Kovačiča je branil ex offio dr. Fabiani.

GORIŠKI DAVČNI ODBOR

Te dni je bil na goriki prefekturi zaprisežen novi pokrajinski davčni odbor, ki bo pričel že v kratkem poslovati. V odboru so predsednik dr. Ivan Carnevali, podpredsednik dr. Josip Delfino in dr. Stimato Pau, člani Gilbert Grali (Kralj), dr. Anton Bader, dr. Marij Franzotti, arb. Gerolamo Luzzatto, Angel Milano, odvetnik Valentin Pascoli; dr. Simeon Crehici (Krekič), odv. Andrej Marano in odv. Henrik Matighello, kot namestniki pa Salvator Marrone, Salvator Micicche, Egidij Princi (Princ), inž. Friderik Ribi, dr. Peter Canepa in odv. Arrigo Marizza.

ŠOLSKA USTANOVA "FAINA"

Poleg družbe "Italia Redenta" deluje v Julijski Krajini, pa tudi drugod še posebna šolska ustanova "Faina", ki pospešuje v podeželskih krajih predvsem strokovno nadaljevalno šolstvo. Ustanova ima tudi na Goriškem več nadaljevalnih šol. Te dni je prejela od goriške pokrajinske uprave znatno podporo.

TELEFONSKO OMREŽJE

Lani je goriška pokrajinska upra-

va najela večje posojilo za dograditev telefonskega omrežja v goriški pokrajini. To posojilo so dolžne s sorazmernimi prispevki odplačevati predvsem prizadete občine. V zadnjem času so telefonsko omrežje razširili na Čezsočo, Grahovo, Kobarid, Breginj, Črni vrh, Col, Dornberg, Komén, Črniče, Grgar, Miren, Riherberk in Renče. Sedaj so uprave teh občin prispevale prvi obrok za nove telefonske naprave v svojih področjih.

Drobne vesti iz naših krajev

Črni vrh. — Na meji pri Črnem vrhu so obmejni miličniki aretirali 26 let starega Friderika Orla iz Zgonika na Krasu. Orel je nameraval, kakor poroča "Gazzettino", zbežati čez mejo. Odvedli so ga začasno v idrijske zapore.

Gorica. — Dne 24. maja bodo na Sveti Gori slovesno odkrili spomenik padlim vojakom. Slovesnosti bo prisostvoval pistojski knez v spremstvu ministra za propagando Alfierija.

Kozica. — Kaplana iz Kozice (Beneška Slovenija) so pozvali na kvesturo v Videm kjer je dobil "diffido" radi slovenske molitve in priitige.

Nanos. — V visoki starosti 95 let je umrl lovski čuvaj Fran Jež, ki je služboval pri vipavskem grofu Lantieriju. Več kakor po pravem imenu je bil znan podomeče Blažonov Frenek. Zaradi poštenosti, vestnosti, spretnosti in lovju je bil znan "daleč naokrog. Sožalje!"

Renče. — Umrl je Stanislav Vižnina, zidarski mojster, star 63 let.

Renče. — Na Reki je umrla 27 letna Genovefa Arčon por. Žigon.

Sv. Križ pri Ajdovščini. — Ko se je 2-letna Marija Štor igrala pri potoku, je nenadoma zgrabila ravnotežje, padla v vodo in utonila.

Solkán. — Kaplanu Antonu Pilatu so ukazali, da mora učiti dečevronauk v italijanščini in da prestopi s slovensko propovedjo v cerkvi. Kaplan se ni pokoril naredbi.

Solkán. — Od župnika Kjačiča so zahtevali na kvesturi da osnuje župno biblioteko in da mu dajo brezplačno knjige, a da mora zmanjšati cerkveni pevski zbor.

Temenica. — Gabrijel Arčon, star 30 let, je našel na polju granato, ki je zaradi neprevidnosti eksplodirala in mu odnesla tri prste z desne roke.

Tomaj. — Dne 12. maja je umrla v Tomaju Katarina Stres vd. Kosovel.

Trst. — Tržačani so popili v januarju t. l. 1.586.450 litrov vina, t.

j. povprečno 6.2 l. na vsakega prebivalca. Po tem računu bi prišlo 74 litrov na leto za vsakega Tržačana.

Herpelje. — Josip Mikol, star 40 let, je padel s kolesa in se nevarno pobil. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico.

Trst. — V tolminskih gorah so obmejni miličniki, kakor poroča "Gazzettino", pred dnevi v dramatičnih okoliščinah aretirali 33 let starega Ivana Grovca, doma nekje na Hrvaškem. Prišel je čez mejo po skrivnih potih. Ko je opazil miličnike, jim je poskušal ubežati. Vendar so ga dohiteli, aretirali in odpravili v tolminske zapore.

Trst. — Umrli so: Vesel Viktor 90 let, Tavčar Josip 47, Teja vd. Karamanič Ana 66, Hudorovič Ivan 30, reza 60, Bivolici Jurij 31, Faganel Ana Marija 43, Filipič German 24, Košarča Dominik 58, Visijak Marija Ana 80, Černetič por. Slama Uršula 91, Vidmar Matej 80, Matelič Ana 19, Hvalič vd. Kusterlina Roza 78, Gomizel vd. Kočvar Tereza 78, Zabrje Ivan 74, Stiklič vd. Gregorin Marija 69, Mahnič Lovrene 69.

Trst. — Petrič Stanko, rodom iz okolice Idrije, je bil o priliki izleta iz Ljubljane v Idrijo aretiran ker da ni odslužil v Italiji vojašcine. Petrič je jugoslovanski državljan in nastanjen v Kranju.

Trst. — V marcu je bilo v mestu 326 rojstev, v istem času je umrlo 371 oseb, število prebivalstva se je zmanjšalo za 45. V aprilu se je rodilo 320 otrok, smrtnih slučajev je bil 326, število prebivalcev se je zmanjšalo za 32. Nasprotno pa se je v ostalih tržaških provinci prebivalstvo povečalo v marcu za 74, a v aprilu za 87 oseb.

Expreso "Corizia"

FRANC LOJK
Calle VILLAROELO 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Ladijske vozne listke

za vse parobrodne družbe dobite pri nas po najnižji ceni.

K a b i n o

zagotovimo vsakemu potniku brezplačno.

VPOKLICNE KARTE PO ZELO
ZNIŽANIH CENAH.

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

ZA OBLEKE,
POVRŠNIKE
MODAS
"JUSTA"
Klobuke in fantazije.
Slovenkam 10 % popusta
KUKANJA y PRINČIČ
Av. SAN MARTIN 1854
U. T. 59-4995
BUENOS AIRES

Komunisti na beograjski univerzi Devet vagonov lesa se je raztreščilo

Policija v Beogradu je prišla na sled precej močni komunistični organizaciji, ki je izrabljala akademsko svobodo in avtonomijo univerze in se skrivala v prostorih tehnične fakultete v Beogradu. Policija je zaplenila veliko propagandnega gradiva in 22 osumljenecv izročila nadaljni preiskavi.

Stoletnica ustanovitve kraljeve garde

Kraljeva garda je praznovala stoletnico ustanovitve konjeniške brigade in s tem ustanovitve pravé garde, ki se je tekoma let razvijala in iz katere je v Jugoslaviji nastala močna vrsta vojske, ki nam je tudi pred inozemstvom v čast in ponos. Ob slovesni proslavi je imel knez namestnik pomemben govor, v katerem je poudarjal nerazdružno vez med vojsko, državo in dinastijo.

DROBNE VESTI

Trst. — Pred sodiščem sta bila obsojena Oblak Silvester star 19 let in Marij Luin, star 19 let, zaradi večje štavela tatvin vsak na 4 leta zaporu in 1800 lir denarne kazni.

Trst. — Konec tega meseca bodo vpoklicali na odslužitev vojaškega roka letnika 1916 in 1917.

Trst. — V aprilu je bilo prodanih oz. kupljenih 68 nepremičnin (hiše, posestva itd.) v skupnem znesku 3.959.099 lir. V istem času so banke izdale 32 posojil na nepremičnine v znesku 2.485.104 lir.

Trst. — Na cesti v Barkovljah so našli nezavestnega Ferdinanda Valentinčiča, starega 36 let. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer bo moral ostati 15 dni zaradi ran zadobljenih pri padu.

Trst. — V Španiji so padli na Francovi strani Henrik Cattarini, Rihard Andretti, Bruno Salvi, Ivan Sagani, E. Penko in Duilio Moretti.

Trst. — Pred sodiščem je bil obsojen zidar Josip Kovač na 9 mesecev zaporu in 900 lir denarne kazni, ker je poskušal izsiliti večjo zavrnovlino od bolniške blagajne.

Trst. — Po uradnih podatkih je bilo v Julijski Krajini v mesecu marcu razglašeni 6 velikih in 7 malih stečajev, pri katerih je znašalo skupno kritje primanjkljaja 30%. Meničnih protestov je bilo v tem mesecu prijavljenih 1372 na skupni znesek 749.000 lir.

Trst. — Ker ni zaprla dobro pipe ce plinske napeljave bi se kmalu zastrupila 49 letna Marcela Pertot. V bolnici so ji pripomogli, da je izven vsake nevarnosti.

Trst. — 13-letni Karel Furlan je padel s kolesa, ko se je peljal po cesti proti Lovcu. Prepeljali so ga v bolnišnico v nevarnem stanju.

Log v Trenti. — Na Logu v Trenti se maje stari leseni most. Ljudje so že pričeli misliti na to, da bi most na svoje stroške sami popravili, ker pri bovški občini doslej ni bilo mogoče doseči kredita za to nujno delo. Kakor sedaj poročajo italijanski listi, je vlada izjemno prispevala za popravilo mostu 8000 lir.

Na progi Mislinje-Slovenjgrad se je 28. V. zgodila velika železniška nesreča. Pretrgal se je tovorni vlak, sestavljen iz 9 vagonov, ki so bili naloženi z lesom in so zdrveli z naglico 80 km proti Slovenjem Gradcu (med Mislinjem in Slovenjim Gradcem je 200 m višinske razlike), kjer so se pred postajo v tretjem tiru iztirili in razbili. K sreči ni bilo človeških žrtev, ker so delavci takoj poskakali iz vagonov. Z deretine, ki je vozila za vlakom, so sekcijki uradniki v trenutku poskakali, vozilo samo pa se je razbilo. Škoda je velika.

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE PRI KARD. PACELLIJU U BUDIMPEŠTI

28. maja je sprejel ob priliki eharističnega kongresa v Budimpešti kardinal Evgenio Paccelli vse jugoslovanske škofo, ki so prišli na kongres v Budimpešto. Pred škofi je pozdravil kardinala Paccellija zagrebški metropolit dr. Alojzij Stepinac. Avdiencia pri kardinalu Paccelliju je trajala celo uro.

PO POPLAVAH NA STAJERSKEM

Ker je ob zadnji povodnji Savinja mono pokodovala cesto, ki vodi po Savinjski dolini v Logarjevo dolino, je okrajni cestni odbor z vso naglico začel popravljati cesto. Za sijo je cesta sedaj toliko urejena, da je zopet mogoč promet, do Solčave. (glede na to, da je Logarjeva dolina za tujski promet izredno važna, je ban g. Marko Natlačen odločil, naj se cesta v Logarjevo dolino uredi in popravi tako temeljito, da bo za vedno zavarovana pred takimi nezgodami. V ta namen je določil tudi potrebna in precejšnja denarna sredstva, hkrati pa je naročil tehničnemu oddelku banke uprave, naj pripravi vse potrebno, da bo cesto mogoče končno veljavno popraviti in urediti.)

POMOČ POPLAVLJENCEM

Poplavljenecm ljutomerskega, murskosoboškega in lendavskega okraja je gospod ban kot prvo pomoč podelil 100.000 din in 30 izkaznic za brezplačni prevoz ljudske hrane in krme. V vseh teh okrajih nalašč zato postavljene komisije ocenjujejo škodo in ukrepajo o najnujnejših merah, da se obnove kulture in zavarujejo jesenski sadeži.

NOVA JUGOSLOVANSKA TORPEDOVKA "LJUBLJANA"

Našo novo torpedovko "Ljubljana" bodo 26. junija na slovesen način spustili v morje v Splitu. Vse svečanosti, ki bodo ob tej priliki prirejene, bodo skoraj čisto enake, kakor so bile takrat, ko so pred nedavnim spustili v morje torpedovko "Zagreb". Te svečanosti pa bodo dobile svoj poseben poudarek še v tem, da se bodo tedaj mudile v splitskem pristanišču tudi tri velike francoske križarke.

KONGRES ZVEZE ZADRUG V NOVEM SADU

Kongres Zveze nabavljalnih zadrug je bil 20. maja v Novem Sadu. Udeležilo se ga je 1400 zastopnikov iz vse države. Na tem kongresu je bil tudi odposlanec bolgarske Glavne zadrugne zveze Kristo Danev. Govorniki so poudarjali velik pomen zadrugnih ustanov za splošno gospodarstvo v vsaki državi. Stavili so tu-

di predlog, da se zgradi reprezentativna zadruga domova v Zagrebu in Ljubljani in sicer v Zagrebu takoj, v Ljubljani pa šele leta 1940. Sprejeli so dalje resolucijo, v kateri med drugim tudi zahtevajo, da prometni minister izda uredbu o zgraditvi poslopja za državne prometne ustanove, ter da začne z razdeljevanjem kredita, namenjenega za zgraditev stanovanjskih poslopij za uradnike nabavljalnih zadrug. Finančni minister naj da Zvezi nabavljalnih zadrug na razpolago potreben kredit za omenjene stanovanjske hiše.

NOVE LETALSKÉ ZVEZE

Letalski promet na zagrebškem letališču se bo sredi junija še bolj povečal, kakor se je že dozdej z otvoritvijo nekaterih stalnih zračnih poti. Tedaj bosta vzpostavljeni dve novi letalski zvezi in sicer med Zagrebom in Sušakom ter zveza Praga-Zagreb-Sušak. Poleg tega pa pravijo, da bi bilo nujno potrebno vzpostaviti novo letalsko zvezo tudi med Zagrebom in Budimpešto. Tako postaja Zagreb vedno večje letalsko središče, kjer se sečejo proge na vse strani. Največ potnikov se iz Zagreba vozi z letalom v Benetke. Pravijo, da je ta proga gotovo med prvimi v naši državi glede prometa.

RIBJI LOV V DALMACIJI

Ribji lov v Dalmaciji je letos zelo obilen. Ribiči skoraj vselej, kadar so razmere za ribolov ugodne, nalove po nekaj vagonov rib. Tako so pred nedavnim samo ribiči iz Komiže nalovali za dva vagona rib, ki so jih deloma že prodali Italijanom, deloma pa našim ribičkim podjetjem v Komiži. Italijanomi prodajajo ribe po 3,5 za kg, domačim podjetjem pa po 4 in 4,5 din.

NOVI POTNIŠKI VAGONI

7 potniških vagonov tretjega razreda je te dni izdelala sarajevska železniška delavnica. Izdelava enega vagona je stala 450.000 din. Za enak vagon pa bi morala železniška uprava plačati okoli 800.000, če bi ga naročila v zamejstvu.

NORVEŠKI IZLETNIKI V JUGOSLAVIJI

Večja skupina porveških izletnikov je 3. VI. prispela v Zagreb. Norvežani so se pripeljali z velikimi turistijskimi avtobusi "Jadran Express", potovanje pa je organiziral potniški urad Jergensen iz Kopenhagena. V Zagrebu bodo norveški gostje ostali dva dni, nato pa se bodo odpeljali v Bosno, Hercegovino, Črno goro, nato pa preko Dubrovnika in Splita na Plitviška jezera. V Jugoslaviji se bodo vsega skupaj mudili okoli mesec dni.

DR. STOJADINOVIČ POSETIL LADJEDELNICO NA ČUKARICI

V ladjedelnici Srpske paroplovne družbe na Čukarici so 3. junija v navzočnosti predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića, prometnega ministra dr. Spaha, ministra dr. Stošovića in drugih uglednih povabljenecv slavnostno posvetili prvi ponton, izdelan v ladjedelnici te družbe. Prvotna delavnica se je spremenila v moderno ladjedelnico. Čeprav ni družba razpolagala s kakšnimi posebnimi sredstvi, se je po vplivu dr. Stojadinovića in z njegovim stalnim zavzemanjem za družbo opremila z najmodernejšimi stroji in napravami, tako da more da-

nes izdelovati vse vrste plovnih objektov. Posvečeni ponton je izdelan po načrtih in navodilih uprave pomorstva in rečnega prometa ter je zgrajen izključno iz domačega materiala in z domačimi delavci. Dolg je 75,5 m, širok 7 m, teža mu je pa 168 ton. Pripomniti je treba, da se je Srpska paroplovna družba fuzionirala z državno rečno plovbo in da bo odsljed fungirala kot enotno podjetje našega domačega ladjedelstva.

NA POLJSKO DELO V NEMČIJO

Okoli 100 delavcev in delavk je spet odpotovalo v Nemčijo in sicer tokrat iz okolice Banjaluke. V Nemčijo so odšli kot poljski delavci na večjih nemških posestvih, kjer upajo, da bodo dobro zaslužili. Nekateri imajo tam res še kar nekaj sreče, če so skromni, drugi pa pridejo nazaj še bolj suhi kot so odšli.

ANKETA O POLOŽAJU NAŠEGA KMETIJSTVA

30. maja se je začela velika anketa o položaju našega kmetijstva, ki jo je sklicala banska uprava na pobudo naše Kmetijske zbornice. Zastopani so bili vsi državni in banovinski uradi ter ustanove, ki imajo posla s kmetijstvom, nadalje so pristvovali vsi svetniki Kmečke zbornice s predsednikom g. Steblovnikom na čelu, sorodni zbornici: Zbornica za trgovino, obrt in industrijo in Delavska zbornica, vsi predsedniki in še drugi funkcionarji okrajnih kmečkih odborov, Jugoslovansko šumarsko združenje, Društvo ekonomistov. Iz Beograda sta prišla dva zastopnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in sicer: g. Grčić Gjuro, šef odseka za živino in Mirko Šifrer, referent odseka za les. Anketa je odprl ban g. dr. Marko Natlačen z lepim nagovorom. Anketa je trajala tri dni in je predavalo o vseh kmetijskih problemih 30 predavateljev.

MEDNARODNA LETALSKA RAZSTAVA V BEOGRADU

V Beogradu se je prejšnjo soboto pričela velika mednarodna letalska razstava. Ob slovesnem pričetku je imel uvodno besedo knez namestnik, ki je poudarjal pomen letalstva za vsako državo v kulturnem in vojaškem oziru in tudi zagotovil, da bo Jugoslavija tej moderni sili posvečala vso pozornost. Za pomladanskim velesjemom in razstavo italijanskega portreta je to letos že tretja prireditev velikega kova v Beogradu, ki zbira tam velike množice domačinov in tujcev, ki tako krepé gospodarsko moč našega glavnega mesta. Letalska razstava je prav za prav razstava tuje letalske moči in tuje letalske proizvodnje, saj je razstavilo 9 držav s 146 podjetji, domačo letalsko proizvodnjo pa dokazuje samo 6 modernih letal in eno jadralno letalo. Sicer je pa to prva naša razstava, ki naj nam ob tujih zgledih kaže sodobni razvoj letalstva.

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI

Častno predsedstvo mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani, ki ga prireja Zveza fantovskih odsekov v dnevi od 26. do 29. junija so med drugimi odličniki sprejeli tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in ministri dr. Korošec, dr. Spaho, general Marič, dr. Miletič in dr. Krek.

IZJAVE PROMETNEGA MINISTRA DR. MEHMED SPAHA

Prometni minister dr. Mehmed Spaho je 3. junija sprejel časnika-re in jim dal tole izjavo:

Pred dyema letoma 10. julija 1936, je kralj. vlada izdala uredbu o graditvi in trasiranju novih železniških prog. Te dni sem podpisal odlok, da se razpišejo licitacije za graditev dveh novih železniških prog. Z razpisom teh licitacij se bo začela graditev naše velike proge Banjaluka-Čačak, oziroma Kraljevo. Pomen te proge ni samo ta, da bo z njo deloma izpopolnjeno železniško omrežje, pač pa bo imela ta proga svoj velik pomen tudi zaradi tega, ker bo potekala skozi sredino naše države in bo spajala jugovzhod in severozahod ter spajala kraje, ki so bogati na kmetijskih, gozdnih in rudniških proizvodih. Graditev te proge predstavlja brez dvoma eno največjih del, ki je bilo izvršeno pri nas po osvobojenju in zedinjenju. Iz državnega posojila 4 milijard din, ki je namenjeno za graditev novih železnic, bosta grajeni poleg proge Kraljevo-Banjaluka tudi: Bihač-Karlovac-Črnomoelj-Vrbovsko. Če upoštevamo še proge, ki se že grade, in sicer Priština-Kuršumljija, Požarevac-Kučevo, rekonstrukcija proge Pančevo-Vršac, Ustiprača-Poča, Bileša-Mikišič, Metković-Ploče, Bihač-Knin, St. Janž-Sevnica, kakor tudi že zgrajena proga Koprivnica-Varaždin, se jasno vidi, kako veliko skrb je posvetila kr. vlada vsem krajem naše države. Treba je omeniti tudi še nedavni odlok o zgraditvi naših pristanišč na Jadranskem morju, kakor tudi uredbu za zgraditev naših rečnih pristanišč. S tem svojim delom je kr. vlada znatno zadovoljila potrebam vseh naših krajev v najširšem obsegu, in kakor se vidi, resno začela izvrševati svoj program.

Nove proge bodo gradila domača podjetja po javnih licitacijah, od katerih bodo izvzeta ona dela, s katerimi se prenavljajo že obstoječe proge. Posli so razdeljeni na 58 delnic različne vrednosti od 10 do 90 milijonov din, tako da bodo številna naša podjetja sodelovala pri teh delih.

RAZSTAVA DRUŠTVA ZA CESTE V LJUBLJANI

4. junija je bil v Ljubljani slovesno odprt pomladanski velesjem zdužen z zanimivo razstavo Cesta. To razstavo je pripravilo društvo za ceste v Ljubljani, hkrati pa se je v teh dneh vršil v Ljubljani prvi Jugoslovanski cestni kongres. K tem prireditvam sta se pripeljala 4. junija iz Beograda minister dr. Krek in minister za promet dr. Spaho na postaji je pričakoval ban dr. Natlačen in številni drugi odličniki zlati pa predstavniki organizacij JRZ. Od tod so odšli vsi odličniki na velesjem kjer je minister dr. Krek kot zastopnik trgovinskega ministra dr. Vrbaniča odprl razstavo. Poleg navse zanimive razstave cest vzbujajo še posebno zanimanje razstava Francoske republike, ki obsega v glavnem veliko in lepo zbirko knjižnih del francoske literature iz vseh panog.

Izredna ponudba
za jugoslovansko kolonijo

JAME.
OPREMA ZA LIVING-ROOM

tapecirana s klobučevino
\$ 85.-
Avda. SAN MARTIN 2700
(V sredini kvadre)
U. T. 59 - 0504

ROJAKI
NE POMISLJAJTE DOLGO
Vporabite priliko
KROJAČNICA
"PRI ZVEZDI"

Vam nudi najboljšo angleško blago (SUPERLAN)
Površnik, obleka
SAMO ZA \$ 75.—
Hlače fantazija \$ 8.—
STANISLAV MAURIČ
DONATO ALVAREZ 2059
pol kvadre od Av. San Martin — Bs. Aires

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"
Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji
Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse preuredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak pričal o mojih neprekosljivih izdelkih.

VELIK POPYST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Klinika Profesorja Dr. Carballo
Notranje bolezni, zunanje in krvne

MOŠKI IN ŽENSKÉ
žarki X - Zdravniška elektrika - Analize
Bolniki so pregledani osebno po Dr. Carballo
Sprejema od 16—20. Ob nedeljah od 10 do 12.
Pregled \$ 3.—
LAVALLE 715 BUENOS AIRES

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

ZLATKO BADEL

Calle Agüero 2151

U. T. 44-3317

BUENOS AIRES

VSAKEMU TRGOVCU, KI ŽELI SPOZNATI TA DVA ODLIČNA IN PRVORAZREDNA PROIZVODA, POSLIJEM VZOREC NA ZAHTEVO

BREZPLAČNO

STARA

SLJIVOVICA

BADEL

UVOZENA IZ JUGOSLAVIJE V SODIH

PELINKOVEC

BADEL

PRIDELAN V BUENOS AIRESU IZ PRVORAZREDNIH PRVIN, KI SE UVAŽAJO IZ JUGOSLAVIJE.

Ta noč je bila njegova zadnja. Vendar pa ga niso osvobodili težkih železnih spon. Roke in noge so mu zvezali, na verige pa so obesili težke krogle.

Pred celico pa sta stražila dva vojaka z nabitima puškama, pripravljena vsak hip ustreliti.

Vsako četrto uro je prihajal jetniški paznik, da se prepriča, če se še nahaja v celici dragoceni jetnik. Ni ti sam ravnatelj jetnišnice še ni legel k počitku. Za svojo dolžnost je smatral, da se vsako uro prepriča na lastne oči če se na smrt obsojeni Pugačev še nahaja v svoji celici.

Zadnja noč na smrt obsojenega zločince!

Te besede hranijo največjo bedo, žalost in obup, kar ga človek more doživeti. Pač nihče ne more popisati vseh strašnih čustev, ki mučijo ob sosednjevo dušo. Samo oni, ki je že preživel tako noč, bi mogli vedeti, kako je strašna. — Ko bo jutri zjutraj zarja naznanila nov dan, bo moral umreti.

Smrt pa ne bo navadno umiranje, smrtni sen mu ne bo blago zatislil oči, — njemu je namenjen strašni konec.

Carica je odredila, da bodo Pugačeva najprej privezali na kolo, ko pa bo njegovo telo že popolnoma stalo, ko bo bolj podobno mrtvecu, kakor pa živemu človeku, šele tedaj mu bo krvnik odsekal glavo.

Človek si ne bi mislil, da more tako obsodbo izreči nežna ženska duša, sicer pa to ni bila prva Katarini-na obsodba.

Katarina je svoje sovražnike strašno kaznovala. Kdor se je postavil Katarini na robu je bil izgubljen in Katarina ga je postavila kot svarilni zgled vsem onim, ki bi jim prišlo kaj sličnega na misel.

Pugačev je strmel predse. — Včasih je pogledal skozi železno omrežje na hodnik.

Mar je koga pričakoval? Mar je Pugačev imel v Petrogradu človeka, ki bi ga prišel tolažiti.

Tudi duhovščina je odklonila, da bi izpovedala nasrečnega in mu dala zadnjo versko tolažbo. — S Pugačevim ni molil noben duhovnik. — Zadnjo noč je bil Pugačev popolnoma sam in se sam pripravljaj na smrt.

Vneda pa je neprenehoma pogledoval na hodnik, kakor da bi koga pričakoval. Kadar je zaslišal kake korake, se je vedno zdrzil. Da, nesrečnej je brez dvoma koga pričakoval.

Sedaj pa, — sedaj zasliši neke korake, ki so prihajali po hodniku. Pugačev dvigne glavo in napeto prisluškuje. Oči se mu zasvetijo, roke mu zadržijo in upornik zasepeče:

— Ha, če bi bila to ona, — če bi bila to carica! — Oh, kako mirno bi umrl, če bi vedel, da bo hudič v človeški podobi deležen zaslužene plačila!

— Mene bodo odvedli na morišče in ta lopov pa, ki je bil duša upora in kriv vse nesreče, ki se je nagromadila nad mojo glavo, pa naj bi ostal živ in užival zlato svobodo?

Kmalu pa je Pugačev razočarano povsobil glavo.

Prišel je samo jetniški paznik, starec z dolgo brado.

Starec je počasi odprl železno omrežje in se dotaknil Pugačeve rame:

— Pugačev, ali želite česa? — Če si česa želim? — Kaj bi si neki mogel želeti?

— Gotovo veste, da dobite to noč, kar koli se vam zljubi jesti in piti. Karkoli boste zaželeli, vam bom pri-

nesel!

Upornik odmaje z glavo.

— Zakaj bi neki obremenil svoj želodec s hrano? — vpraša Pugačev. — Jutri bom itak umrl. Naj jedo in pijo oni, ki bodo živeli, jaz pa moram umreti!

— Da umreti morate, ko bo posvetila prva zarja! — Če pa hočete ubogati moj svet, večerjajte, dobro vam bo delo...

— Jesti nočem ničesar, — odvrne Pugačev, — tu imam še malo kruha in vode, to mi zadostuje! Ali je morišče že pripravljeno?

— Vse je gotovo, — odvrne jetniški paznik. — Delavci so odšli pred dvema urama. Pugačev, saj vam lahko povem, kolo je popolnoma novo, še nihče ni bil na njem!

— Povejte mi, — vpraša Pugačev po kratkem molku, — ali ste že videli koga na kolesu?

— Samo po sebi umevno, — pritrudi stari paznik. — V službi sem že trideset in pet let. Med tem časom sem že marsikaj videl!

— Nekoč so usmrtili nekega kmeta, ki je pomoril vso gospodarjevo družino.

— Ali se je zelo mučil? — vpraša Pugačev.

— Seveda! — se nasmeje jetniški paznik. — Mar mislite, da je to otročarija? Se boste že jutri sami prepričali!

Pugačev ni odgovoril, povsobil je glavo in se zazrl predse. Zgovorni paznik pa je nadaljeval:

— Zamislite si kolo. Iz kolesa gleda dvajset velikih žrebljev. Na te žreblje vas bodo položili tako, da bo vaše telo pokrilo približno polovico kolesa.

— Krvniki bodo nato zavrteli kolo. Vaše telo se bo vrtelo s kolesom, ker ga bodo držali žreblji, ki bodo

med tem prodrli v mišice.

— Pod kolesom se nahaja velik kos razbeljenega železa. Zamislite se v trenutek, ko vas kolo zanese preko te vročine.

— Tedaj sem vendar že mrtev in ne čutim ničesar! — zakliče Pugačev.

— Se ne! — odvrne mirno paznik. — Od tega človeka še ne more umreti. Žreblji ne prodro tako globoko, da bi mogli poškodovati kakšen življenjsko-vadni organ. Razbeljeno železo vam bo samo osmudilo kožo, pritisk kolesa pa vam bo zlomil samo nekaj kosti. — Kljub temu pa boste še toliko sveži, da vas bodo odvedli k sekiri, ki vam bo odsekala glavo. In tedaj boste šele popolnoma mrtvi. Pugačev se zgrozi.

Takšna bo torej njegova usoda? To ga torej še čaka?

— Druga ne želite ničesar? — ga vpraša jetniški paznik. — Ali ne bi morda radi komu pisali? Lahko vam snamem okove, če bi se radi od koga poslovili. Dal vam bom papir in črnilo.

— Nimam nikogar, ki bi ga ljubil in nikogar, ki bi mi bil prijatelj, — odvrne Pugačev.

— Ali bi radi kadili?

— Ne, hvala!

— Tedaj vam ne morem pomagati. Če nimate nobene druge želje, kakor bi vas položili na kolo, potem ste pa zares zelo skromni. Pugačev se vzravna. Obraz mu izraza strašno notranjo razburjenost.

— Oh, vendar pa bi imel še neko željo, — vzklikne Pugačev — Paznik, vi veste kaj želim. Povedal sem vam že!

Starec se nasmehne in si pogladi brado.

— Mar še vedno mislite na to noč? — Človek, kako si vendar mo-

rete misliti, da vas bo carica obiskala v tej smrdljivi temnici in da vas bo poslušala?

— Da, če bi vi bili Aleksander Potemkin, — Eh, tedaj bi carica prišla. Tako pa? — Poslušajte, Pugačev, pa ste bili res zelo neumni, da ste se izdajali za carja Petra III. Saj ste si vendar lahko mislili, da se vam to ne bo posrečilo.

Pugačev ne odgovori ničesar. Zdelo se je, da je zelo zamišljen. — Saj ste mi rekli, — nadaljuje jetniški paznik, — da niste vi začetnik te zarote. Kdo vas je torej napeljal k tej neumnosti. Kdo je mogel vendar biti tak norec!

— O, neumen ta človek ni bil, — odvrne zamolklo kozak, — bil pa je lopov!

Potem pa je Pugačev dvignil roko k staremu pazniku roteč ga in mu zasepetal bleščajoče oči:

— Paznik, povejte mi, ali ste javili ravnatelju Petropavlovske trdnjave, da bi rad izdal carici neko skrivnost? Ali ste ga prosili v mojem imenu, da bi to sporočil Katarini ruski?

— Storil sem, kar sem vam obljubil, — odvrne starec. — Govoril sem z ravnateljem, on pa misli, da že ve v čem tiči vaša skrivnost. Ravnatelj misli, da bi carico prosili samo milosti in ničesar drugega.

— Ne, prisegam vam pri Materi božji kazanski, da nimam tega namena! Jaz bom umrl, nočem pa sam umreti! — Naj umre tudi oni, ki je s svojim peklenskim načrtom uničil mene in mojo drago Livijo. — Tudi ta lopov naj se vrti na kolesu poleg mene! — Oh, tedaj bi mi bila smrt užitek!

(Nadaljevanje prihodnjic)